

מועצה אזורית מנשה
מבקר המועצה

**דו"ח ביקורת בנושא:
ניהול צי רכב**

לא יפרסם אדם דו"ח מן האמורים בסעיף זה או חלק ממנו או תוכנו לפני שחלף המועד שנקבע להגשתו למועצה, ואולם רשאים המבקר או ראש המועצה באישור הוועדה, להתיר פרסום כאמור" (צו המועצות המקומיות (א) תשי"א-1950, סעיף 145' (ו))

מרץ 2018

תוכן העניינים

עמוד	נושא
3	מבוא
3	מטרת הביקורת
3	היקף וגבולות ביקורת
4	ממצאי הביקורת
4	נוהל עבודה
4	מינוי קצין בטיחות בתעבורה
5	ניהול צי רכב
6-7	פיקוח על תקינות הרכבים
8-11	פיקוח על נהגים ונוהגים
11	הסעות ע"י חברות היצונית
12	תאונות
13	התקשרויות עם חברות ליסינג (חכירה)

1. מבוא

במסגרת תכנית העבודה לשנת 2017 נערכה ביקורת בנושא ניהול צי הרכב של המועצה, הביקורת נערכה במהלך רבעון 4 2017.

2. מטרת הביקורת

במסגרת הביקורת נבחנו תהליכי העבודה הקשורים בניהול צי הרכב של המועצה תוך מתן דגש לנושאים הבאים :

- א. עמידה בדרישות החוק בניהול צי רכב.
- ב. רכבים בחכירה.
- ג. בטיחות.
- ד. בדיקת תקופתיות.
- ה. בקרה אחר פעילות וכשירות נהגים.
- ו. תאונות דרכים.
- ז. בקרה ופיקוח.

3. היקף וגבולות ביקורת

הביקורת כללה שימוש בשיטות הביקורת כדלהלן :

- א. סקירת הוראות החוק והנחיות שונות.
- ב. סקירת תהליכי העבודה.
- ג. סקירת קבצים ומסמכים.
- ד. שיחות וברורים עם בעלי תפקידים במועצה.
- ה. בחינת קיומם והלימותם של אמצעי הבקרה הפיקוח והדיווח.

4. המסגרת הנורמטיבית- חוקית

- תקנות התעבורה, תשכ"א-1961

5. ממצאי הביקורת

א. נוהל עבודה

(1) נהלי עבודה מיועדים למימוש מדיניות, התווית תהליכי עבודה ודרכי פעולה במועצה. נהלים מהווים את מסגרת העבודה כפי שנקבעו בתקנות התעבורה במקרה זה, על ידי מליאת המועצה וראש המועצה.

(2) נמצא כי לא קיים נוהל עבודה כתוב כולל הגדרת תהליכי העבודה הנוגעים לניהול ציי הרכב של המועצה ושל קצין הבטיחות בתעבורה.

(3) המלצות

- יש לאפיין ולהגדיר את תהליכי העבודה המהותיים בתחום ניהול ציי הרכב של המועצה ולאשרם במסגרת נהלי המועצה.
- על נהלי העבודה לכלול תהליכי בקרה נאותים על תהליכים מהותיים כמו מדיניות הקצאת רכבים, דרישה לעמידה בתקנות בנושאי ניהול תיקי רכב, טיפולים ובקורות נדרשות, טיפול בנזקים ותאונות, הוצאות דלק, השתתפות עצמית בנזקים, הגבלות שימוש וכו'.

ב. מינוי קצין בטיחות בתעבורה

(1) ארגון העונה לקריטריונים אשר מופיעים בחלק י' של תקנות התעבורה (תשמ"א - תקנות 587 ד' - 579), מחוייב להעסיק קצין בטיחות בתעבורה אשר בתוקף החוק, התקנות והנהלים מתפקידו לוודא בטיחות מרבית של משק הרכב בארגון.

(2) במועצה, האחריות בנושא בטיחות בתעבורה מוטלת על ראש המועצה והמנכ"ל במילוי כל ההוראות, הנהלים והתקנות הבאים לגרום למניעת תאונות ולהגברת הבטיחות בדרכים וכל זאת באמצעות קצין הבטיחות בתעבורה אשר הוסמך מטעם המדינה לעסוק בנושאים אלה בקרב המועצה ומוסדותיה.

(3) בהתאם לאמור בתקנה 585 בחלק י' של תקנות התעבורה, תפקידו של קצין הבטיחות בתעבורה הינם:

- א. להנהיג, ליזום ולהפעיל סדרי בטיחות להפעלת כלי רכב ונהגים במקום עבודתו שלגביהם ניתן לו אישור עפ"י תקנה 580 (א) 581 או 583.
- ב. לדאוג ולפקח על תקינותם של כלי הרכב על סוגיהם (הרשומים בבעלות ו/או מופעלים בקביעות גם אם אינם בבעלות המועצה).
- ג. לפקח על כך שהנהגים בכלי הרכב של המועצה, יקיימו את כללי הבטיחות ויצייתו להוראות.

- ד. להסדיר ולקבוע סדרי בטיחות של התנועה בשטח החצר/המרחב של המועצה.
- ה. לחקור תאונות על סוגיהן, כולל נזק בלבד, ולהסיק מסקנות המתבקשות בדבר מניעתן בעתיד ולפעול ליישומן.
- ו. לנהל תיקים ורישומים שישקפו את סדרי הבטיחות שהונהגו.
- ז. לקיים פעולות חינוך, הדרכה והסברה בכל הנוגע לאחזקתם התקינה של כלי הרכב והנהיגה הנכונה עפ"י תקנות התעבורה וכללי הזהירות הנדרשים.
- (4) המועצה מעסיקה קצין בטיחות בתעבורה במשרה מלאה, הכפוף למנכ"ל המועצה ומדווח לו על פעילותו.
- (5) קצין הבטיחות מחזיק בתעודות הכשרה והסמכה בהתאם לדרישות תקנות התעבורה ורישון מטעם משרד התחבורה.
- (6) קצין הבטיחות פועל תחת המסגרת החוקית שנקבעה במסגרת התקנות ומשרד התחבורה, כפי שיפורט בהמשך.
- לא אותרו חריגים.**

ג. ניהול צי רכב

- (1) למועד עריכת הביקורת, במועצה קיימים 82 רכבים, כמפורט להלן:

סוגי רכב	בעלות	כמות	מיקום	אמצעי מציל חיים
פרטי	ניו קופל	10		5
פרטי	אוויס	20		13
אוטובוסים	מועצה	11	1- במבואות עירון	11
מיניבוס מרצדס	מועצה	1	1- במבואות עירון	1
משאיות (דחסן 3)	מועצה	4	1- כבאית בביטחון	3
טנדרים X44	מועצה	6	1- במצפה אילן	1
פרטי (סובארו XV)	מועצה	3	(מגל, מי עמי ומצר)	
			1 - במצר	
טרקטורים	מועצה	3	1- טרקטורון בביטחון	
גרורים	מועצה	24	1 - (מצר, קציר, מצפה אילן, מייסר, משמרות) 2- במי עמי	
סיכום	כללי	82		34

- (2) ניהול צי רכב כולל פעילויות בתחום התפעול, התחזוקה, בטיחות וכו'. במועצה, מרבית פעילויות ניהול צי הרכב מבוצעות על ידי קצין הבטיחות בתעבורה וככל הנדרש בתאום עם מחלקת התחבורה.

(3) מתקן מציל חיים (mobileye) – נבחן האם מותקן ברכבי המועצה מתקן מציל חיים. נמצא כי בהתאם לדרישות התקנות, ברכבים המסיעים נוסעים ותלמידים (אוטובוס ומיניבוס) מותקן מתקן mobileye. עם זאת, נמצא כי ברכבים המשמשים את עובדי המועצה הוצב ההתקן ב 18 רכבים מתוך 30 אשר נמצאים בשימוש.

(4) **המלצות**

- לא הוגדרה מדיניות בכל הקשור להצבת התקני בטיחות מצילי חיים ברכבי המועצה ולפיכך, לא ברורים מהם השיקולים בדבר הצבת התקן זה. לאור זאת, יש לקבוע מדיניות ולצייד רכבים רבים ככל שניתן בהתקן מציל חיים המתריע בפני סיכונים בשעת נהיגה.

ד. **פיקוח על תקינות הרכבים**

תיקון ליקויים

(1) **ניהול תיקי רכב**

- א. בהתאם לתקנות, לכל רכב יונהג תיק רכב בו ירשמו באופן כרונולוגי הטיפולים והתיקונים שבוצעו בו מיום עלייתו על הכביש.
- ב. קצין הבטיחות רשאי לשכלל את תיק הרכב בהתאם לשיקול דעתו, זאת בתנאי שהמידע הנדרש יקבל ביטוי וישתקף בתיק.
- ג. נמצא לכל הרכבים קיימים תיקים פיזיים המנוהלים ע"י קצין הבטיחות בתעבורה.
- ד. סקירת התיקים העלתה כי בהתאם לדרישות התקנות - הינם כוללים פרטים כמו פרטי זיהוי הרכב, נתונים ומפרט טכני מינימלי, תאריכי ביצוע טיפולים ותיקונים ומהותם, קריאות מונה, נתונים על הנוהגים ברכב ועוד.

לא אותרו חריגים

(2) **ביצוע תיקונים שוטפים**

- א. נמצא כי קיים תהליך של מילוי טפסי "הודעות על ליקויים" שנתגלו ברכבים.
- ב. טפסים אלה, משמשים את קצין הבטיחות בתעבורה בעת קבלת ההחלטה כיצד לפעול בהתאם לתקלה, זיהוי תקלות חוזרות, ניהול סיכונים ועוד.
- ג. ההחלטה על מהות הטיפול מתועדת. ככל שמדובר ברכב בכירה, הודעה בנדון מועברת לחברה וההתכתבות נמצאת בתיק הרכב.
- ד. קצין הבטיחות אחראי לבדיקת הרכב לאחר התיקון ולאשר תקינותו. נמצא כי רכבים החוזרים מתיקונים נבחנו ע"י קצין הבטיחות והנושא מתועד בתיק הרכב הרלוונטי.

ה. ככל שמדובר בתיקונים המבוצעים ע"י מוסכים, נמצא כי קיימת הקפדה על שימוש במוסכים מורשים ומוסמכים.

לא אותרו חריגים

3) ביקורות תקופתיות – טיפולים יזומים

- א. קצין הבטיחות אחראי אישית להנהגת וביצוע ביקורת תקופתית לרכבי המועצה.
- ב. רכבים הנמצאים בשימוש במסגרת חכירה (30 רכבים) מטופלים ע"י החברות המשכירות (אוויס וניו קופל). במקרה זה, קצין הבטיחות מוודא כי הרכבים אכן עברו טיפול ומתעד את הניירת הרלוונטית.
- ג. בהתאם לתקנות, מועדי הביקורת התקופתית נקבעים על בסיס השיקולים הבאים: הוראות יצרן, היקף השימוש ברכב ועוד.
- ד. נמצא כי קצין הבטיחות עורך ביקורת תקופתית לכלי הרכב הפרטיים הנמצאים בשימוש עובדי המועצה אחת ל 3 חודשים כדרש בתקנות. בדיקות לאוטובוסים מבוצעות אחת לחודש.
- ה. נמצא כי בדיקות תקופתית הנערכות ע"י קצין הבטיחות מתועדות בתיקי הרכב והנהגים כנדרש.

לא אותרו חריגים.

4) תאונות – טיפול ברכב שנפגע או מעורב בתאונה

- א. בכל מקרה של תאונת דרכים על קצין בטיחות לבחון את הנזקים שנגרמו לרכב ולעמוד על הליקויים שגרמו לתאונה.
- ב. בכל מקרה של תיקון הרכב, בהתאם לתקנות על קצין הבטיחות לבחון את התיקון שבוצע ולוודא כי בוצע כהלכה כולל תיעוד התיקון.
- ג. נמצא כי קצין הבטיחות מנהל טבלת מעקב אחר התאונות בהם מעורבים כלי הרכב הנמצאים בשימוש המועצה.
- ד. כמו כן, קצין הבטיחות מאשר את כשירות הרכבים בהם מבוצעים תיקונים לאחר תאונות ופגיעות.

לא אותרו חריגים

ה. פיקוח על נהגים ונוהגים

(1) ניהול תיקי נהגים ונוהגים

- א. בהתאם לתקנות, קצין הבטיחות ינהיג וינהל "תיק נהג" לגבי כל אדם הנוהג ברכבי המועצה (כולל בני משפחה הרשאים לנהוג).
 - ב. הוראה זו חלה על כל סוגי כלי הרכב הממונעים (כולל עגלות וטרקטורים).
 - ג. נמצא כי קצין הבטיחות מנהל מאגר מידע אודות כלל הנהגים במועצה. מאגר זה כולל בין השאר מידע כדלקמן:
 - א. פרטי הנהגים ותוקף רישיון הנהיגה.
 - ב. פרטי 32 עובדים מורשי נהיגה (שאינם בעלי רב צמוד).
 - ג. בני משפחות המורשים לנהוג ברכב צמוד, רישיונות הנהיגה, מועדי חידוש.
 - ד. הצהרות בריאות, חתימה על תקנות מהותיות בנהיגה, כללי זהירות ועוד.
 - ד. נמצא כי כל הנהגים חתומים על טפסי בטיחות. כמו כן, נמצא כי כל עובדי המועצה עברו מבחן נהיגה ע"י קצין הבטיחות טרם האישור שקיבלו לנהוג ברכבי המועצה.
- לא אותרו חריגים**

(2) קבלת ובחינת נוהג חדש

- א. בהתאם לתקנות, באחריות קצין הבטיחות לוודא כי כל נוהג ברכב המועצה הינו בעל ניסיון וכישורים לנהוג בכלי הרלוונטי.
 - ב. על קצין הבטיחות לבצע מבחן עיוני במטרה לעמוד על מידת ידיעותיו בחוקי התנועה והיכרותו של הרכב ע"י הנוהג.
 - ג. כמו כן, על קצין הבטיחות לערוך מבחן מעשי ולוודא כי הנוהג יודע להפעיל את כלי הרכב בביטחה בכל תנאי השטח. בסיום המבדק, על קצין הבטיחות לאשר בכתב ולספק "הרשאת נהיגה".
 - ד. נמצא כי עובדי מועצה אשר הוגדרו כנוהגים חדשים ברכבי המועצה עוברים הדרכה ומבחן מעשי על ידי קצין הבטיחות. בסיום במבדק מנפיק קצין הבטיחות אישור נהיגה.
- לא אותרו חריגים**

(3) הדרכת נוהגים

- א. סעיף 585 לתקנות התעבורה תשכ"א – 1961 קובע את תפקידיו של קצין הבטיחות, ביניהם:

" (5) להדריך את הנהגים כאמור בפסקה (1) בעניני נהיגה, טעינה, פריקה, טיפול ברכב ודיני תעבורה;

(6) להמליץ בפני בעל המפעל בכל הנוגע להכשרתם ולהשתלמותם של הנהגים במפעל ולהנהגת סדרי בטיחות במפעל ובכל הנוגע לבטיחותם של הנהגים ושל הרכב;..."

- ב. על קצין הבטיחות לוודא כי כלל הנוהגים ברכבי המועצה יעודכנו בהתמדה בכל הנוגע לדינים ותקנות התעבורה.
- ג. בתחום זה, נדרש לעדכן בתחומים הבאים: תקנות התעבורה, תפעול הרכב ומערכת הבלימה, נהיגה נכונה, נהיגה בלילה, ניתוח אירועים ותאונות וכו'.
- ד. יש לוודא כי כלל הנוהגים עוברים הדרכות באמצעים שונים (כנסים, מפגשים מקומיים, לומדות, קריאת הודעות מייל וכו').
- ה. יש לתעד את ההדרכות.
- ו. נהגים מקצועיים - הנהגים המקצועיים (אוטובוסים ומשאיות) עוברים הדרכה פעם בחודש וקיימת הקפדה על נוכחות מלאה. נסקרה תכנית ההדרכה ממנה על כי התכנים המועברים כוללים אירועי בטיחות, תאונות חמורות, תקנות תעבורה חדשות, עדכוני ניקוד, נוהל סריקה והסעות תלמידים. הוצגה לביקורת רשימת הנושאים המועברים בהדרכות. נמצא אף שהנהגים המקצועיים מתודרכים בכל הקשור לתרבות דיבור עם תלמידים ואיסור יצירת קשר כלשהו עימם. בנוסף, נמצא כי הועברה ב 30.8.2017 הדרכה מקצועית ע"י גורם חיצוני. כמו כן, נמצא כי ב 25.12.2017 עברו כלל הנהגים המקצועיים הדרכת עזרה ראשונה שהועברה ע"י גורם חיצוני.
- ז. נוהגים ברכבי מועצה - נמצא כי קצין הבטיחות מעדכן באופן שוטף את כלל הנוהגים במועצה בנושאים שונים מתחום התחבורה והנחיות בטיחות לנהיגה נכונה ובטוחה באמצעות המייל.
- ח. כמו כן, אמורה להיערך אחת לשנה הדרכת בטיחות מרוכזת לכלל הנוהגים. נמצא כי ההדרכה האחרונה בוצעה ב 3.11.2016, כאשר הנוכחות הייתה חלקית. בשנת 2017 לא נערכה הדרכת בטיחות מרוכזת לכלל הנוהגים.
- ט. בני משפחות – נקבע כי בני המשפחות הנוהגים עוברים אף הם הדרכת בטיחות שנתית. נמצא כי הדרכה כאמור אינה מתקיימת וכי בני משפחה אשר אושרו כנוהגים ברכבי המועצה חותמים מדי שנה על מסמכים שונים ביניהם הנחיות בטיחות שונות, כולל הצהרת בריאות אחת לשנתיים.

י. המלצות

- על המועצה להקפיד על קיומן של הדרכות שנתיות בתחום הנהיגה ובטיחות בתעבורה לכלל הנוהגים ברכבי המועצה.
- יש להקפיד על נוכחות מלאה בהדרכות אלה. יש לוודא כי עובדים הנעדרים מהדרכות אלה ישלימו את התכנים שהועברו באופן שיקבע ע"י קצין הבטיחות.
- כמו כן, יש להקפיד כי בני המשפחה הנוהגים יעברו הדרכה בהתאם לדרישת התקנות.

4) בטיחות - ביצוע סריקה בסיום נסיעה

- א. התקנות ונהלי משרד החינוך מחייבות את נהג האוטובוס בו מוסעים תלמידים לבצע סריקה של האוטובוס בתחילת הנסיעה, לבדוק את בטיחות הנוסעים ובסופה לוודא שלא נשכחו נוסעים וחפצים.
- ב. נמצא כי באוטובוסים הנמצאים בשימוש המועצה מותקן בחלקו האחורי של האוטובוס לחצן עליו נדרש הנהג ללחוץ בסיום הנסיעה ולאחר שירדו כל הנוסעים.
- ג. לחיצה זו, מתועדת ומאשרת שלא נותר נוסע באוטובוס. ברגע בו נסגר מתג מקור החשמל של האוטובוס והמנוע כבה ובסמיכות הלחצן לא נלחץ ע"י הנהג, מועברת הודעת SMS מידית לקצין הבטיחות ולמנהל מחלקת התחבורה אשר מבררים מידית את פשר ההתראה.
- ד. דווח לביקורת כי תקינות לחצנים אלה נבדקת מדי חודש.
- ה. הוצגה לביקורת דוגמא להתראה כאמור שהועברה לקצין הבטיחות והבדיקה שנערכה בעקבותיה בה הסתבר כי הנהג לא לחץ על הלחצן כנדרש.
לא אותרו חריגים.

5) טיפול בעברות תנועה

- א. במקרה של דווח על נהג או נהג ברכב המועצה מגורם כלשהו על עבירת תנועה שבוצעה או בגינה הורשע הנהג, על קצין הבטיחות לברר את נסיבות העבירה ולדון בנושא עם הנהג.
- ב. הנחיות המקצועיות קובעות כי עבירות כאמור תתועדנה ברישומי הנהג אצל קצין הבטיחות.
- ג. במקרים חריגים, על קצין הבטיחות לדווח אודות עבירות נשנות או חמורות למנכ"ל המועצה ובהתאם, נדרש לנקוט הליכים משמעותיים בנושא.
- ד. הוצג בפני הביקורת דוח מעקב אחר עברות תנועה אותו מנהל קצין הבטיחות. מדוח זה עולה כי עברות תנועה המלוות בסנקציה של קנס כספי או הליך משפטי, מושתתות על העובד ומבוצעת בקרה אחר סיום התהליך. נמצא כי כל הדוחות שנתקבלו בשנת 2017 הוסבו על שמם של העובדים.
- ה. דווח על ידי קצין הבטיחות כי לא אותרו עבירות תנועה חמורות שבוצעו על ידי עובדי ונהגי המועצה.
- ו. דווח על ידי קצין הבטיחות כי בשנה האחרונה לא בוצעו עבירות תנועה באוטובוסים המסיעים תלמידים מטעם המועצה.
לא אותרו חריגים.

6) פיקוח על שעות העבודה, המנוחה ובריאותם של הנהגים המקצועיים

- א. כל הנהגים מחויבים לעיין, להכיר ולהקפיד את תקנה 168 לתקנות התעבורה המפרטת את שעות הנהיגה והמנוחה המחייבים את הנהגים ברכב ציבורי.

- ב. על קצין הבטיחות להבהיר להנהלה ולנהגים את הסיכונים הכרוכים באי קיום ההנחיות המפורטות בתקנה.
- ג. חלה חובה לפקח על סידור העבודה של הנהגים ולוודא כי הוראות התקנות מחייבות והנהגים אינם חשופים לסיכוני עייפות.
- ד. על כל נהג מקצועי לחתום אחת לשנתיים על הצהרת בריאות. בהתאם לצורך, יש לספק חוות דעת רפואית מרופא תעסוקתי או כל רופא מקצועי אחר.
- ה. בהתאם לשיקול דעתו המקצועי, בסמכותו של קצין הבטיחות בתעבורה להגביל נהג מקצועי בביצוע הסעות ובנהיגה מטעם המועצה.
- ו. נמצא כי קצין הבטיחות מעביר הדרכות חודשיות לנהגים המקצועיים בהם מועברים תכנים הנוגעים לשעות הנהיגה המותרות והחובה במנוחה.
- ז. כמו כן, נמצא כי קצין הבטיחות בוחן מדי יום את הטכוגרפים (מכשיר המבצע בקרה אחר מהירות וזמן הנהיגה בכלי רכב ציבורי). בנוסף, בודק קצין הבטיחות כי נהגים הנוהגים במקביל לאוטובוס גם ברכב מסחרי המסיע תלמידים, אינם חורגים משעות הנהיגה המותרות (באמצעות השוואת דוחי הנהגים).
- ח. נמצא כי כל הנהגים ממלאים הצהרות בריאות אחת לשנתיים כנדרש בתקנות.
- לא אותרו חריגים.**

1. הסעות ע"י חברות חיצוניות

- 1) חוזר מנכ"ל משרד החינוך מס' ס"ד 10(א) קובעים כי המכרזים להסעות והחוזים עם המסיעים יהיו אך ורק על פי נוסח אחיד שהוסכם בין המשרד, מרכז השלטון המקומי וארגון המועצות האזוריות ומופץ בין כל הרשויות המקומיות בארץ.
- 2) נקבע כי למסמכי ההתקשרות, חברות ההסעה יצרפו נספחים ומסמכים שהם חלק בלתי נפרד ממנו, הכוללים בין השאר, רישיונות רכב, ביטוחים, ערבות בנקאית ומפרט קווי ההסעות ומחיריהן.
- 3) הוראות הבטיחות הרלוונטיות הוסדרו בתקנות התעבורה ובחוזר המנכ"ל נקבעו הנחיות בעניין בטיחות והביטחון בהסעות תלמידים והתנאים המחייבים את חברות ההסעה. נקבע כי על החברה להיות בעלת רישיון הפעלה בתוקף ממשרד התחבורה ולמנות קצין בטיחות בתעבורה שמשרד התחבורה אישר את מינויו. כמו כן נקבעו תנאים לגבי כשירות נהגים.
- 4) בחוזר המנכ"ל ובתקנות התעבורה נקבע כי נהג המסיע תלמידים יהיה בעל רישיון להסעת ילדים. עוד נקבע כי נהגים המסיעים תלמידים יצרפו אישורים על כשירות רפואית, על אי-ביצוע עברות תנועה חמורות או עבירות מין, תעודת יושר, ואישורים המעידים שרישיונותיהם לא נשללו לאחרונה.

- 5) בהתאם לחוזה ההסעות, נדרשות הרשויות המקומיות להחתים כל נהג מסיע באופן אישי על טופס הנחיות הבטיחות ולהדריך את הנהגים. כמו כן נדרש לבדוק את תקינות כלי הרכב המסיעים.
 - 6) נמצא כי קצין הבטיחות בדק כי החברות המסיעות הינן בעלות רישיון הפעלה בתוקף משרד התחבורה ולכולן מונה קצין בטיחות בתעבורה שמשרד התחבורה אישר את מינויו. פרטים אלה נמצאים ברשותו של קצין הבטיחות.
 - 7) לגבי כשירות נהגים נמצא כי קצין הבטיחות מרכז את כל פרטי הנהגים הנוהגים ברכבי ההסעות וכי כולם מחזיקים באישור הסעה שניתן ע"י קצין הבטיחות לאחר הבדיקות שערך.
 - 8) נמצא כי קצין הבטיחות עורך בדיקות פתע לרכבים המסיעים באמצעות החברת הזכייניות ומוודא כי כל הנהגים אושרו כנדרש. דווח כי לא אותרו חריגות במסגרת בדיקות הפתע הנערכות.
- לא אותרו חריגים.**

2. תאונות

- 1) תקנות התעבורה קובעות כי בין תפקידו, יפקח קצין הבטיחות כי הנהגים המועסקים על ידי המועצה או הנהגים ברכביה ימלאו אחר הוראות פקודת התעבורה והתקנות. כמו כן, עליו לוודא שהרכב של המועצה או המופעל על ידה יהיה בכל עת במצב תקין ושיתמלאו בו הוראות דיני התעבורה.
 - 2) בהתאם לרישומים אצל קצין הבטיחות, בשנת 2017 אירעו 20 תאונות בהן היו מעורבים רכבים בשימוש המועצה.
 - 3) נמצא כי קצין הבטיחות מנהל בקרה ומעקב אחר התאונות הנערכות ומבצע תחקירים לכל תאונה ממנו מפיק דוח והמלצות. כמו כן, בגין כל תאונה מועבר דווח למנכ"ל המועצה.
 - 4) נמצא כי לכל דוח תאונה מצורפים מסמכים תומכים, הצהרות ותמונות רלוונטיות.
 - 5) הוצג לביקורת דוח בקרה אודות התאונות שבוצעו ממנו עולה כי מתוך 20 התאונות, באחת היו נפגעים (מלווה באוטובוס אשר לא הקפידה על ישיבה במהלך בלימה).
 - 6) בכל הקשור לתשלומי השתתפות עצמית, נמצא כי תשלומי השתתפות עצמית מבוצעים בהתאם לסכומים הנקובים בהסכמים עם החברות, בהתבסס על דוח המופק ע"י קצין הבטיחות ולאחר אישורו של הגזבר.
- לא אותרו חריגים.**

ח. התקשרויות עם חברות ליסינג (חכירה)

- (1) המועצה חוכרת 30 רכבים פרטיים מ 2 חברות. רכבים אלה משמשים את עובדי המועצה למילוי תפקידם. 20 רכבים מוחכרים מחברת אוויס (AVIS) ואילו 10 מוחכרים מחברת ניו קופל (קבוצת שלמה SIXT).
- (2) סקירת הסכם ההתקשרות עם החברות העלתה כי ההסכם בין המועצה לבין ניו קופל נחתם ב 5.9.2006 ותוקפו 36 חודשים (עד 9.2009). ממועד פקיעתו של ההסכם, מתקשרת המועצה עם חברה זו ללא הסכם בתוקף.
- (3) החוזה עם אוויס נחתם ביום 19 ביוני 2013. תוקפו של ההסכם ל 3 שנים (עד 6.2016). ממועד פקיעתו של ההסכם, מתקשרת המועצה עם חברה זו ללא הסכם בתוקף.
- (4) בגין חכירת הרכבים, שילמה המועצה לחברת ניו קופל בשנת 2017 סך של כ 350 אלפי ₪ ולאויס סך של כ 720 אלפי ₪.
- (5) נמצא כי כאשר נדרש לחכור רכב חדש עבור עובד, נוהג קצין הבטיחות לקבל הצעות מחיר מ 2 החברות בגין הרכב המקובל במייל או בפקס, ולבחור בהתאם את הזול מבניהם.
- (6) הביקורת מציינת כי בהתאם לתקנות המכרזים, סכומי ההתקשרות עם חברות הליסינג מחויבות במכרז פומבי.

יא. המלצות

- על המועצה לעמוד בדרישות תקנות המכרזים ופקודת המועצות האזוריות בכל בקשור לביצוע התקשרויות.
- בעת חכירה חדשה, על המועצה לפעול על בסיס נוהל הצעות מחיר במסגרת פורום חוקי שיקבע לשם כך.
- על המועצה לקבוע נוהל עבודה בכל הקשור לדרך הקצאת רכב חדש מחברות הליסינג לוודא כי הצעות המחיר יבחנו ע"י וועדת הרכש או וועדה אחרת שתקבע על פי העניין.